

Iż-Żejtun Mitejn Sena Belt - Citta' Beland

Festilijibqgħum fakkra

miktub minn George Vella

Kemm iż-Żwieten iħossuhom imkabba li raħalhom kien ingħata t-titlu ta' belt bl-isem ta' Citta' Beland mill- Gran Mastru Ferdinand Von Hompesch, deher matul il-festi li saru bejn it-18 u l-25 ta' Novembru, 1997, biex ifakkru din il-grajja. Membri tas-Socjeta' Kulturali Germaniża Otto von Bylandt ta' Mönchengladbach ġew apposta' bhala l-mistedhin tas-Socjeta' Mužikali Beland biex magħna jikkommemoraw u jiccèlebrar dan l-avveniment. Matul dawn il-jiem fiz-Żejtun kienu jirrenjaw granet ta' ferħ u kburija ghall-fatt li kull Żejtuni f'mohħu kien iġib quddiem għajnejh li mitejn sena ilu l-Gran Mastru Ferdinandu Von Hompesch għolla liż-Żejtun għad-dinjita ta' belt, u l-istorja dwiet mar-rahal. Biex tiġi festeggjata din il-grajja kellna magħna l-Ambaxxatur tar-Repubblika Federali Germaniża Dr. Gerhard Kunz u grupp ta' 16-il membru Germaniż tas-Socjeta' Kulturali Germaniża Otto von Bylandt, fosthom storici, immexxija mill-General Maggur Hans Hoster. Dan il-grupp għandu l-uffiċċi generali ġewwa Schloss Rheydt, kastell li kien proprieta' tal-familja tal-Gran Mastru Hompesch, u li fl-1994 il-Banda Beland kienet telghet biex tiehu sehem fl-inawgurazzjoni ta' dan l-istess kastell wara li kien sofra ħruq kbir.

Biex jitfakkar dan il-bi-ċentinarju ta' dan l-avveniment, il-Kunsill Lokali taż-Żejtun, flimkien mal-ġhaqdiet Żwieten hejja programm ta' attivitajiet, li kienu jikkonsistu f'rally għat-tfal ta' l-iskejjal primarji, għoti tad-demm u wirja mtellgħha mill-istoriku bravu Żejtuni, il-Kan. Joe Abela fiċ-Ċentru Parrokkjali bit-tēma Mitejn Sena Belt, Wirja storika, riżultat ta' riċerki intensivi, li gibdet mijiet ta' nies.

Sehem il-Baned

Iż-Żewġ baned taż-Żejtun taw sehemhom kif jixraq. Nhar is-Sibt, it-22 ta' Novembru, 1997, il-Banda Żejtun, taħt id-direzzjoni tas-Surmast John J. Pace, fit-Teatru Pandora tat-kunċert mužikali, li għaliex attendew ukoll ghadd ta' Germaniżi li kienu

fostna biex jieħdu sehem fiċ-ċelebrazzjonijiet.

Il-Hadd, it-23 ta' Novembru, 1997, filghodu l-Kunsill, skond il-programm imhejj, kellu jinawgura Teatru Miftuh fi Ġnien San Ġirgor u jittella' programm ta' żfin folkloristiku. Wara jsir marċi miż-żewġ baned tal-lokali u ġiġi minn toroq differenti kellhom jiġi tgħid lu. Il-knisja u tinkixef lapida kommémorattiva mis-Sindku Joe N. Attard, imma minhabba l-maltemp u x-xita kontinwa li għamlet f'dik il-ghodwa, dan ma seħħix.

Nhar it-Tnejn, l-24 ta' Novembru, 1997, wara nofsinhar fil-knisja parrokjal saret akkademja muziko-letterarja li għaliha attenda l-President tar-Repubblika ta' Malta, l-E.T. Dr. Ugo Mifsud Bonnici u l-Ambaxxatur tar-Repubblika Federali Germaniża Dr. Gerhard Kunz, bhala l-mistedna speċjali. Il-knisja li kienet fgata bin-nies, kienet ukoll armata għall-okkazjoni u nharget ukoll l-istawta ta' Santa Katerina minn ġewwa n-nicċa u tqeqħdet fil-posti tagħha bhal nhar il-festa tagħha, fejn baqghet ukoll għall-quddiesa kbira li kelleha ssir l-ghada.

Mistednin Distinti jżuru l-Wirja dwar il-Każin li ttelghet mill-Partitariji Belandisti.

Lapida Kommemorativa li saret mill-Kunsill Lokali taž-Žejtun biex tfakkar il-Mitejn Sena Belt Beland.

Sar diskors ta' l-okkazzjoni mill-Kan. Dun Joe Abela, li għal din l-okkazzjoni, permezz tal-Kunsill Lokali ippublika ktieb uniku u originali f' Malta taht l-isem Triqat iż-Žejtun. Kopja ta' dan il-ktieb, li qala' kull tifhir minhabba li joffri sfond socio-kulturali ta' kif žviluppat il-hajja tal-komunita' Žejtunija, ġiet ipprezentata lill-President ta' Malta hekk kif spicċat l-akkademja.

Il-lapida kommemorattiva li kellha tinkixef fit-23 ta' Novembru, 1997, mal-faċċata tal-Każin tal-Banda Beland, inkixxet mill-President ta' Malta Dr Ugo Mifsud Bonnici u tbierket mill-habriek. Arċipriet taž-Žejtun Dun Alfred Vella, hekk kif spicċat l-akkademja mužiko-letterarja.

Jum Santa Katerina, il-25 ta' Novembru, 1997, fil-knisja Parrokkjali u Arċimatriċi saret celebrazzjoni ta' kommemorazzjoni u ringrażżjament lil Alla b'quddiesa solenni mill-Arcisqof Žejtuni Mons. Emmle Gerada flimkien mal-kleru. Il-poplu Žejtuni attenda bi ħġaru. Tkanta **Te Deum** ta' radd il-hajr. Fil-kongregazzjoni hadu sehem ukoll il-membri kollha tal-grupp Ĝermaniż li ġie apposta minn Mönchengladbach. Il-mužika esegwita kienet tas-Surmast Carlo Diacono.

Għal dawn il-festi, is-Socjeta' Mužikali Beland tat is-sehem tagħha kif kien jixraq bi

programm li kien ilu żmien jitħejja.

Nhar il-21 ta' Novembru, 1997, id-delegrazzjoni Germaniża mis-Socjeta' ta' Otto von Bylandt – Gesellschaft ta' Mönchengladbach, wara laqgħa li kellhom mas-Sindku lokali fl-uffiċċju tal-Kunsill Lokali, imxew minn Triq Sant' Anglu u qasmu l-Pjazza Carlo Diacono, Triq il-Madonna tal-Bon Kunsill għal Pjazza Repubblika fejn waslu l-Kažin tal-Beland għal kxif ta' mafkar fis-Sala Carlo Diacono. Il-grupp li kien imsieheb mill-Ambaxxatur Germaniż Dr, Gerhard Kunz, intlaqqhu bl-Innu Nazzjonali Tedesk.

Wara diskors ta' l-okkazzjoni mill-President tal-Kažin, Dr. Alexander Cachia Zammit, il-General Maggur Hans Hoster wiegeb b'diskors kommoventi fejn irringrażza ghall-merħba hekk sabiha li nghataw. Semma wkoll is-sehem li tat il-Banda Beland gewwa Schloss Rheydt fl-1994 waqt l-inagurazzjoni tal-Kastell tal-familja tal-Gran Mastru Hompesch u li fih għandhom il-kwartieri tagħhom. Il-General Maggur Hans Hoster ippreżenta bandiera kbira tal-belt ta' Mönchengladbach lill-President Dr. A. Cachia Zammit, waqt li kull membru Ĝermaniż ingħata rigal ta' tifkira.

Il-General Maggur Hans Hoster f'isem il-Għaqda Kulturali Otto von Bylandt gie prezentat bi platt tal-fidda li fuqu hemm imnaqqxa din l-iskrizzjoni:

Musikgesellschaft Beland von Zejtun-Malta

an

*Otto von Bylandt Gesellschaft
in Mönchengladbach-Rheydt*

Zur Erinnerung an das 200 jährige Stadtjubiläum

als Grossmeister Ferdinand von Hompesch

der Stadt Zejtun den Ehrennamen

Citta' Beland verlieh

1797

1997

Li bil-Malti tħisser:

L-Għaqda Mužikali Beland

-Žejtun, Malta -

tippreżenta din it-tifkira lill-

Otto von Bylandt Gesellschaft

fl-okkazzjoni tal-200 Anniversarju

minn meta ż-Žejtun ġie mgħoll

għad-dinjita' ta' belt mill-

Gran Mastru Ferdinand von Hompesch

1797

1997

Il-qofol tal-programm imhejji mis-Socjeta' Mužikali Beland kien jikkonsisti fi programm mužikali taht id-direzzjoni ta' Mro. Frankie Mercieca, li sar nhar il-Hadd, it-23 ta' Novembru, 1997, fis-Sala tal-Junior Lyceum Carlo Diacono, fejn ġew esegwiti xogħolijiet ta' ex-surmastijiet tal-Banda Beland, fosthom Carmelo P. Baldacchino, Carlo Diacono u Hector H. Dalli.

Din is-serata saret taħbi il-Presidenza ta' l-Ambaxxatur Germaniż Dr. Gerhard Kunz. Is-sala u l-palk kienu mzejna artistikament ghall-okkazjoni minn membri habrieka ta' l-istess kažin. Il-kittieb ta' dan ir-rapport għamel diskors kommemorattiv ghall-okkazjoni. Kienet haga f'l-lokha li partijiet minn dan id-diskors incalbu fl-istess hin bil-Germa niz u nqraw minn Herr Hans Anthony, minn Munich u mizzewweġ iż-Żejtun stess, biex il-mistiedna Germaniż li ġew għal din l-okkazjoni tkun jafu x'inhu jintqal.

Post dawk li attendew kien hemm l-E.T. Mons. Arcisqof Emmle Gerada, Joseph N. Attard, Sindku taż-Żejtun, membri parlamentari, kunsillieri, membri tas-Socjeta' Kulturali Otto von Bylandt ta' Mönchengladbach, il-President tal-Għaqda Mužikali Beland Dr. A. Cachia Zammit, membri tal-Kumitat ta' l-istess soċċeta' u ta' kažjni u għaqdiet oħra taż-Żejtun u ghadd ta' mistednin disitinti.

Is-sinopsis tad-diskors bil-Germaniż sar mis-Sur Michael Galea li għen haġna bit-tradizzjonijiet tiegħi għall-Germaniż.

Il-ġhaqda li nhasset miż-Żwietan mal-kompatrijotti tagħna Ĝermaniż giegħeluna nhossu dak il-ferħ li ż-Żwietan hassew meta fosthom kien ġie il-Gran Mastru Hompesch, fl-1797. Tant kien kbir il-ferħ, li biex dan jibqa' mfakkar, il-vigarju kurat Dun Giacomo Michele Tortella għamel rikors l-İll-Gran Mastru Hompesch biex jħolli liż-Żejtun għad-dinjita ta'belt, u fit-30 ta' Dicembru, 1797, iż-Żwietan, irċivew din it-twegiba:

Dr. Gerhard Kunz
I have received your nomination
from. Date in fact the
xxx. Dec 30 1797.
S. Zammit said

Din l-awtorizazzjoni ta' S. Zammit, Awđit, f'isem il-Gran Mastru tgħid: "B'din jien naqbel mat-talba li jingħata l-isem Biland". Mogħi fil-Palazz fit-30 ta' Dicembru, 1797.

Ta' min ifakkuk ukoll li għal din l-okkazjoni l-Ġhaqda Mužikali Beland ippubblikat ktejjeb bi storja u programm, parti minnu bil-Germaniż, biex jibqghu mfakkra ic-ċelebrazzjonijiet li saru fiziż-Żejtun fghelu q'il-200 sena biex dan ir-raħal beda jissiejja BELT BELAND.

Eku ta' dawn ic-ċelebrazzjonijiet issemmu fl-istampa - Germaniż - fil-gazzetta Rheinische Post tat-12 ta' Dicembru, 1997, li kellha dan x' tirraporta:

EIN GESCHENK DES Burgermeisters von Zeitun auf Malta erhielt Oberburggermeisterin Monika Bertsch. Sie hatte der Stadt Glückwünsche zum 200. Stadtjubiläum von General A.D. Hoste überbringer lassen. Die Otto von Bylandt - Gesellschaft zur Förderung des Museums Schloss Rheydt unterhält schon seit Jahren freundschaftliche Beziehungen zur Stadt Zeitun.

Bil-Malti tgħid:

Inħossuna kburin li ergajna konna strumentali li nsebbhu l-istorja glorjuza taż-Żejtun u nwassluha wkoll 'il bogħod minn xtutna u nhalluha miktuba għal dawk li jigu warajna.

L-Ġhaqda Mužikali Beland tifrah lis-Sinjura F. Grima

li rċeviet l-Onorificenza ta' Ĝieħi iż-Żejtun